

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem

IMPERATORA I MCEJ CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 5 STYCZNIA 1801 ROKU W SOBOTĘ.

z Petersburga V. S. 25 Grudnia.

Strzelców Wedemiera Podpółkownik Gresser został Półkownikiem; 4go artylleryi regimentu Maior Nilus z Podpółkownikiem. General Maior Kaszkjn naznaczony Szefem muszkietyerow Merkułowa. General Maior Merkułow uwalnia się od służby na własną proźbę. Garnizonowego Liwena kommandantem będzie Podpółkownik Szankin; Podpółkownik Obuchow i kommandantem batalionu grenadyerow uformowanego z kompanii regimentu Chotunowa i Tuczkowa i. Garnizonowego Lebiedewa Maior Antonow umieszcza się w Inwalidach. 3go artylleryi regimentu Półkownik Durnowo uwalnia się od służby z pensją połowy gaży. Półkownik Steder naznaczony Szefem półku strzelców Draszkwicza. General Maior Draszkwicz uwalnia się od służby z pensją połowy gaży i mundurem. Huzarów Wignusteina Podpółkownik Paradowski został Półkownikiem; huzarów Pahlena z Maior Stuc Podpółkownikiem. Huzarów Czaplignina kommandantem Półkownik Stawrowicz. Tegoż półku Półkownik Razmiricin umieszczony w inwalidach. Muszkietyerow Repnińskiego Podpółkownik Alehin z Półkownikiem; strzelców Łazarewa Maior Liachow Podpółkownikiem. General Maior X. Wolkoński z Szefem strzelców Iwanowa; Półkownik Iwanow uwalnia się od służby; jako też swity Monarszey Półkownik Harpe; leibkozackiego półku Półkownik Grekow; woyska Dońskiego Podpółkownik Chanzenkow i.

General Maior X. Wolkoński z otrzymał rangę Generala Lieutenanta, Wiborgskiego wojennego Gubernatora, i Inspektora Finlandzkiej Inspekcji. Garnizonowego Puszczyna i Podpółkownik Rybiakowski został Półkownikiem; garnizonowego Giki Maior Wisniewski i Podpółkownikiem. Kommandantami naznaczeni: leibkirassyerow JEY J. M. Podpółkownik Tolbuehin; Kirassyerow X. Ramodanowskiego Półkownik Naumow. Woyska Dońskiego Półkownik Astachow z uwalnia się od służby; zmarły Półkownik Brusin wymuszony z rangi listy Uwolnieni dawniej lub oddaleni od służby znowu do niej przyjęci: Podpółkownik Manteifel do kirassyerow Alex. Wurtemberg. Maior Platkin do garnizonowego Płutałowa. Półkownik Milisino do huzarów Sakena z; Kadnikow do dzieł cywilnych; General Maior Rachmanow także; Nieczajew do garnizonowego Lebiedewa. General Lieutenant Brozin do armii; Podpółkownik Kleker do inwalidow; Maior Werner do strzelców Iwelicza z; Podpółkownik Arseniew z do swity Monarszey; General Maior Bradke Szefem strzelców Wolkońskiego z; General Lieutenant Tarbiejew do armii. Aktualny Stanu Konsyli Trussón, dziś General Maior do artylleryjskiej ekspedycyi; Maior Szyrkow do kirassyerow Soitykowa z.

JEGO IMPERATORSKA MOSC orderem S. Andrzeia ozdobić raczył Ober Stalmeistra Graffa Kutaycowa, i Generala Prokurora Obolianinow.

General Prokuror donosi Chorążynę Esipowiczowey skarżący się na Msisławskiego Ziemskiego Kommissarza Dobrzańskiego, iż nie uczynił iey sprawiedliwości w sprawie z Alexandrowiczem utrzymującym u siebie kobietę iey poddaną z dwó-

ma córkami: niech na Kommissarza skargę zanosi porządkiem w prawie przepisany do sądu przyzwoitego.

z Wiednia 3. Stycznia.

Gdy w okolicach naszych cieszymy się wszyscy z podpisanego broni zawieszenia, w odległych krajach od stolicy krew leimy obficie. Wódz nieprzyjacielski Duhesme w przewyższającej sile na Ratisbonę nastąpił. Utrzymujący komendę w mieście General Austriacki Walter widząc gradem lecące na domy kule i granaty, skłoniwszy się do proźby mieszczan, mianowicie zaś Posłów i Deputowanych na Sejm od całej Rzeszy, wiedeń w umowę z Francuzami, Ratisbonę opuścił, sam z wojskiem ustąpił na brzeg lewy Dunaju do Stadt-am-Hoff. — Tegoż czasu Hrabia Klenau walozący szczęśliwie w Cyrkule Frankońskim, odebrał nowe rozkazy, wstrzymał kroki zwycięzkie, cofnął się do wyższego Palatynatu, zapobiegając dalszemu nieprzyjaciół postępowaniu, którzy pod sprawą Generala S. Suzanne rozciągać się zaczęli wzdłuż Dunaju aż do Palsau. To jedaak uczyniwszy potrzebne rozrządzenia, znowu ma do Frankonii powracać, i zaczepnie dokazywać przeciw Generalowi Augereau w okolicach Norimbergi. Lecz we Włofzech gdzie dotąd głuche milczenie panowało, do dzieł i przypadkow wielkich otworzyło się pole nad nadzieję.

Donosi General Kawaleryi Hrabia Bellegarde z głównicy kwatery S. Michel pod Weroną, iż d. 25. Grudnia na świtaniu Francuzi czterma dywizjami pod zastoną licznę artylleryi, która na wzgórkach Molino di Pozzolo stanęła, przeszli na brzeg lewy rzeki Mincio, osadzili Pozzolo, i nie miezkając około mostu i zastony onego zaczęli pracować. Hrabia wysłany Generalom Keim i Vogelsang rozkazał atakować nieprzyjaciół z frontu i boków. Stało się wszystko, Francuzi z klęską odparci ku rzece; Austriacy most ich na statkach pływających armatami rozbić umyśliłi. Lecz gdy nieprzyjaciół zciągnął do siebie rezerwę, Bellegarde nową woyska dywizją przysłał na pomoc; odnowiła się bitwa, ustępują aż do mostu Francuzi pod zastoną batteryi, zostawiwszy zprowadzone ku Pozzolo armaty. W nocy atak nowy ze strony nieprzyjaciół, trzecia klęska, odwrót trzeci. Spodziewając się nazajutrz napasci nowej Hrabia, w tymże miejscu wzięłką do odporu gotowość uczynił; ale nieprzyjaciół straciwszy ludu wiele w poprzedzających bitwach, zaniechał przedsięwzięcia, zwrócił uwagę na fortyfikacyę w Borghetto przedmostowe, i z grubey mgły korzystać umyślił.

Ta okoliczność zniewoliła kommanderującego en chef posłać rezerwę pod Generalem Lieutenantem Bellegarde do Valleggio. Pożedł; a tegoż czasu Hrabia się dowiedział, iż Francuzi całą potęgę zgromadziwszy do Monzambano, most rzucili na Mincio, pod zastoną mgły rzece przeszli, straż przednią Austriaków porażoną przymusili do odwrotu. Więc jak najprędzey wysłała pierwszą woyska linią na pomoc rezerwie, która już wystąpiła na wzgórk Salionette i drogę z Castelnovo prowadzącą do Valleggio. Nie mógł tu Austriaków

pokonać nieprzyjaciół, ani szturmem dobyć szczytów na pomienionych wzgórkach, owszem Bellegarde atakował trzema dywizjami; poraził, mianowicie skrzydło lewe. Lecz nowa kolumna Francuzów od Monzambano wzdół rzeki Mincio lewym brzegiem postępując zašla do Valleggio; tak przewyższające siły widząc General Hohenzollern, zniewolonym został w tył odejść dla zaslonienia drogi z Valleggio idącej do Villafranca. Ze zaś przed następującą mocą nie podobna było pozyskać stracone Valleggio, Hrabia Bellegarde rozkazał całej armii za rzekę Adige ustępować, co wszystko w najlepszym stało się porządku. Klęska z obu stron straszliwa; później cokolwiek o niej doniesiemy. General Keim jest w liczbie rannych.

Do dzisiaj warunki podpisane go broni zawieszenia wiadome nie są; nie więcej mówić możemy względem okoliczności poprzedzających zdarzenie dla nas szczęśliwe. Zda się iż Arcy Xiążę Karol dzieło trudne do skutku przywiódł. To pewna, iż iak tylko najwyższą obiól kommandę, wraz do stolicy naszej przybywać zaczęli Generałowie od niego wysłani, z przelożeniem Césarzowi prawdziwych okoliczności w których jest armia i Monarchia. Lichtenstein i Devaux doniesli, że twierdza Braunau poddała się bez wystżalu żadnego; podobnym sposobem weszli nieprzyjaciele do Wels, Lintz, i Passau; z Lintz jednak, według pogłoski, wyprowadziliśmy magazyny. Piekarnię obozową w S. Poelten założył Arcy Xiążę; oprócz tego miasto nasze 130 tysięcy racyi chleba codzieln musi dostarczać. Po wydanych rozkazach ku obronie tej stolicy i całego kraju, uwagę zwrócono na bezpieczeństwo rodziny panującej. Królowa Jmć D. wóch Sycylii z potomstwem swoim udać się miała do Morawii, za nią Arcy Xiężna Marya Elżbieta i Arcy Xiążę Medolański Ferdynand; Elektor Coloński do Mergentheim w Frankonii; Wielka Xiężna Toskańska z młodemi Arcy Xiążętami do Budy; Cesarz Jmć z Małżonką, Wielki Xiążę Toskański, Arcy Xiążę Antoni, Xiążę Albert Sasko Cieszyński tu zostać mieli.

Gońce biegają nieustannie do Generała Moreau, do Luneville, do Paryża; każdy rychłego pokóiu się spodziewa. Zawarte broni zawieszenie nie wiemy czyli do armii Frankońskiej, Tyrolskiej, i Włoskiej rozciągnąć kazano. Kommandę tutejszego garnizonu obiól General Devaux. Po całej Monarchii rekrutów pilnie wybieramy. Jak tylko Arcy Xiążę Karol przybył do obozu; natychmiast z wodzem nieprzyjacielskim podpisał armistycium dwudniowe dla pogrzebienia umarłych, opatrzenia rannych i chorych, zamiany jeńców; wkrótce potem nastąpiło dłuższe na dni 45; tyle albowiem czasu potrzeba na przesłanie do Paryża naszego, i odebranie ztamtąd Francuzkiego ultimatum; a nadto zapytanie się Wielkiej Brytanii, czyli żeche należeć do przyszłych traktatów; w przeciwnym zdarzeniu bez wątpienia pokóiu oddzielny Austria podpisze. Tym czasem kosztowne sprzęty, szkarb CesarSKI, kassy krajowe, galerie obrazów &c, wywiezione do Węgier. Studenci tutejszy Akademii broń wzięli. Słychać iż Arcy Xiążę Karol główną kwaterę ma wkrótce przenieść do Stróchberg w Styrii; ośią tam Austryaków potęgę zgromadzić, i jeśliby nie nastąpił pokóiu, tamże zwyciężtwa szukać nad nieprzyjacielem. Moreau w Austrii wyższej uciążliwe narzucił kontrybucye.

z Londynu 23 Grudnia.

General Pulteney z 9, 27, 52 regimentami ma powrócić wkrótce z Lizbony do Ojczyzny; dwa półki dragońskie, jeden piechoty z artylleryą rząd przeznaczył do morza szrodziemnego na Egipską wyprawę. — Admiralicya zo liniowych okrętów uzbierać kazata, z któremi Lord Nelson wypłynąć ma na morze wschodnie i północne; Sidney Smith pod nim służyć będzie; inni przeznaczają pierwszego na wyprawę do Archipelagu; Smith zaś krążąc będzie blisko Batawskich brzegów. — General Nichols w Birmingham kommanderucy zabrał kilka

statków bronia ładownych, które kanałem płynęły. Ta okoliczność do zwołania wielkiej rady stała się powodem, w naszej stolicy zupełna spokoyność; dobrzy obywatele mają nadzieję, że połączonych Unią narodów Parlament zapobieży wnątrznym rozruchom obmyślając żywność koniecznie ludowi potrzebną. To wszystkich zadziwia, że po zrowadzonym nawet zewsząd zbożu w obfitości niezmierney, drożyzna i niedostatek nie wziół końca — Statek na którym General Rigaud z S. Domingo płynął do Francyi, przez Amerykanów zabranym został. — Wszyscy tu rozumieją, że Austria oddzielny pokóiu bez nas podpisze. O P. Pitt zdanie jest niektórych, iż ustraszyc się nie da żadnem przeciwnościami. Ociec jego sławney pamięci Graf Chatham, gdy podczas wojny 7 letniej podawano mu niedogodne do pokóiu propozycye, w ten czas przyimę, odpowiedział, gdy Francuzi szturmem wezmą wieżę Londyńską.

Officerowie Angielscy z obozu Arcy Xiążęcego opisali dokładnie bitwę w Hohenlinden; według ich zdania, przegrali Austryacy dla tego, że w czynnościach swoich nie zachowali koniecznie potrzebney jednosci. Centrum już walczyło, gdy prawe skrzydło i lewe w marszu zastanowione jeźdźce były dalekimi; mianowicie spóźnił się Riesch General; Loepfert i Spanocchi w niewolę pošli. Richepanse tył zabrał; refztę dobrze wiemy. — O bliskiey podróży Generała Abercromby do Egiptu coraz więcej mówią; ma prowadzić 18 tysięcy wybornego żołnierza, pod komandą naydoswiadczeńszych Officerow. Lord Keith wstżych na flotę z wojennych okrętów złożoną zabierze dla prędzey żeglugi. W pomienionej armii służą Generałowie: Hutchinson, Coote, Craddock, Ludlow, Moore, Cavan, Doyley, Stewart, Hope; mają 2 bataliony gwardyi, 1, 2, 8, 13, 18, 27, 23, 28, 32, 50, 51, 53, 79, 92. regimenta piełze; półki, Minorca, Roll, Dillon, Hompesch, artylleryą, 200. armat. W Portugallii, Minorce, Gibraltarze, Malcie zostaną regimenta, które według umowy nie są obowiązane służyć za Europą. Pod Lizboną między innemi obozią trzy półki Francuzkich emigrantow. Lachatre, Castries, Mortemart. — Amerykańskie Archiwum Departamentu wojennego w nowym mieście Federalnym, Washington, ogniem spalono.

z Paryża 26. Grudnia.

Dnia zawczorajszego pierwszy Konsul jechał na Operę, mając przy sobie 8. konnych gwardyaków. Gdy na ulicę Nicaise przybył, znalazł posród ulicy wóz, za nim o kilkadziesiąt krokow drugi; obydwaj przejazd trudniły. Lecz kuczer zrzęczy w naywiększym pędzie pominoł jeden i drugi; co ledwie się stało, gdy wozy one z łoskotem straszliwym zapalony wyleciały na powietrze; koń jednego z gwardyaków ranny, ludzi wiele przechodzących ulicą, i tych którzy się znajdowali w domach poblizszych zgineło lub kalectwa dostało; tych 15. jest znacznie ulzkodzonych; na wozach były maszyny piekielne zwane, które długo opisywać; dość powiedzieć iż wynalazoy napełnili one prochem, kulmi, granatami, palną materią. Wszystkie okna z frontu w Thuilleries wyleciały. Nikogo przy wozach nie było; dzieci od złoczyńców uproszone koni pilnowało. — Usłyszał cały Paryż gróm straszliwy; zatrudniła się policya szukaniem sprawców niezczęścia; wielu bez trudności znalaziono; już teraz nie wstosi życie wydrzeć chcieli pierwszemu Konsulowi, lecz Francuzi: Gombaut, Lachaise, Desforges, Bousquet, Melge, Chevalier, Vegier, Burlóy, i wielu wspomnienia niegodnych. Jakobinow; wszyscy są Ojczyźnie naszej znajomi, w zbrodniach rewolucyjnych zestarzali; wykonywacze Septembryzacyi.

Już wyexaminowano wszystkich; przyznali się niektórzy; inni mieszają się w odpowiedziach; prawda na wierzch wynidzie; tym czasem gmin rzecz całą dawnym zwyciężtmem przypisuje Anglikom. Cóżkolwiek będzie, Buonaparte kończył drogę, był na Operze, słucał Oratorium. Gdy powrócił do

siebie, znalazł pałac napełniony Konsulami, Ministrami, Konsyliarzami, Stanu, Generalami, Senatorem, Prawodawcami, Trybunami, Urzędnikami; tłumem na ostatek nie zliczonym obywatelów. Wszyscy z wylaniem serca winili, że cudem Opatrzności z niebezpieczeństwa wyszedł. Już od dwóch miesięcy rząd wiedział o spisku skieionym przez 30. złoczyńców, i śledził ich postępkę; ten przypadek nauczy nie dawać ludziom podejrzanym czasu do wykonania umysłoney zbrodni. Zwołano na posiedzenie nadzwyczajne Prawodawców i Trybunów; z ostatnich jeden, po przeczytaniu okoliczności wyżej opisanych: wczora, rzekł, widząc Konsula wesoło bawiącego z nami, rozumieć zaiste można było, iż się cieszy z odniesionych zwycięstw nad nieprzyjacielem; gdy on ledwie ułzedł spisku piekielnego. Czyliż zawsze zdrada ma się obiać o ulży nauce? Niech wspomną Francuzi na śmierć Klebera, niebezpieczeństwo Buonaparte, i sadzą nieprzyjaciół swoich. Da na nich sprawiedliwy wyrok potomność bez stronna; my dziś przysięgamy, że spiskowy żaden w życiu nie zostanie Bog Oyców naszych, który losy narodu trzyma w ręku. Wszelamocności swojej, niech łaskawym okiem, jak dotąd, poglądać raczy na tego męża do którego życia los i życie Ojczyzny jest przywiązane.—

Buonaparte rozkazał, ażeby do służby morskiej samych ochotników zaciągano. — Z wielu Departamentów pomysły przychodzą wiadomości o powracającym pokoju i bezpieczeństwie dla obywatelów przez wytepienie nie jednej kupy rozbojników i łotrow; z tych jedna od lat już 15. przykrzyła się Prowincjom południowym. — W Hiszpanii Don Urquijo złożywszy Ministerium zagranicznych interesów, naznaczony Posłem do Batawów; następcą jego Don Ceyellos. Z naszej strony pragniemy, ażeby był czynniejszym w popieraniu Angielskiej wojny, i próżniące dziś floty Króla Jmci Katolickiego uzbroić kazał. — Do naszej stolicy wtroczyła 90. półbrzygada z 1800. żołnierza; lud jest wyborny, dobrze odziany; teraz przyjeżdżę z Hollandyi. — W Luneville głuche o negocyacyach milczenie. — Przez Strasburg niedawno przejeżdżał pomec wiozący dla Generała en chef Moreau kołatowna szable, na której Buonaparte kazał napisać: *Wdzięczny naród Francuzki, obywatelowi który orzeczem pokoy znalazł.* — Do wszystkich Departamentów Minister wojenny przesłał Prefektom rozkazy, aby jak najprędzej odsyłali do obozów lud zdany do noszenia broni; albowiem jeśli pokoiu nie podpisze Cesarz Jmci, pierwszy Konsul postanowił armie pomnożyć za granicą 80. tysiącami. To pewna iż młodź garnie się bardzo do armii Generała Moreau, obawiając się podobno, ażeby iey nie posłano do Włoch, gdzieśmy jeszcze nic nie dokazali.

Generał Dessolles przysłał obszerne opisanie przeyscia armii za rzekę Saltza, zajęcia Saltzburgi, bitwy d. 14 przed tym miastem stoczoney. Austriacy oprócz wielu zabitych, 400 jeńców, 800 mieli ranionych, i prawie wszystkich w Saltzburgu zostawili, Richepanse uganiając straż tylną do Neumark, 200 ludu w niewolę zagarnął. — Robertspierre z Jakobinami cheąc na świat wprowadzić wandalizm, niszczył wszystkie zabytki starożytności, wywierając mianowicie złość ślepa przeciw monumentom, które cnoty i zasługi nagrodą były. Dla tey przyczyny zburzono grob Kanclerza D' Aguessau w Auteuil. Buonaparte nadgradzając zniewagę wygadzoną popiołom zanegego męża przez niegodnych tego imienia współziomków, monument jeszcze wspanialszy nakładem publicznym wystawić kazał. — Rząd ogłosił dziennik czynności Generała en chef Macdonalda w Grizonach, i po przeysciu gór straszliwych w Waltellinie i Tifolli. Sam od zbytceznego utrudzenia zachorował; Dumas miejsce zastępnie. Przez Camonica otworzono komunikacyą z wojskiem Włoskim; dywizye nasze zastępują Tirano, Sondrio, Ponte, Engadin; we wsi Zutz nieprzyjacieli nam cokolwiek jeńców zagarnął niespodzianie; nadciągnowszy potem inne dywizye odzyskały stracone

stanowisko. — Ze Włoch od Generała Brune, z Frankonii od Generała Augereau żadnych raportów nie mamy.

Po przybyciu do Toulonskiego portu Generała Vial z Szefem brygady Łazowskim na okręcie Lodi; zawinął tomże na statku Heliopolis, Szef brygady Netherwood, Szwed rodem, przez Monarche swojego do Ojczyzny przywołany. Był on Adiutantem w Egipcie Generałów: Buonaparte, Klebera, Menou. Dał wielkie dowody męstwa; w bitwie pod Heliopolis raniony. Kładniemy krótki wypis raportów do Konsula przysłanych.

1. Menou uformował nowy regiment pod nazwiskiem Francuzkich Mammelukow.
2. Alexandryjską twierdzę do tego przywołał stanę, że armiom nawet Europejskim odpor dać może.
3. Galey kawaleryi dał konie Arabskie, iakich wiele nie podobno mieć w Europie; Francuzi używać zaczęli munsztukow i siodła obyczaiem Arabow i Mammelukow, iako nad Europejskie wygodniejszych.
4. Murad Bey trzyma Powiaty Girge i Assuan, placąc rocznie do skarbu 650 t liw; Żona jego, wdowa po Ali Beiu, który w r. 1760 pierwszy z Mamelukow uczynił się niepodległym Pofcie, mieszka w Cairze ze wszelką traktowania ucziwością.
5. Cukier w Egipcie robić zaczęto, którego sto głów Menou przesyła Konsulowi.
6. Niedostatek ciężkiej artylleryi zastąpiły działa wyrzuczonych na brzeg Egipski, okrętu Tureckiego od 84. fregaty Angielskiej od 32 armat.
7. Szkoły dość porządne w kraju otworzono.
8. Egipcyanie dość spokoyti, Francuzom wierni, mianowicie po oddaleniu się zwycięzonego Wezyra; będą zawsze takimi, iesli rząd będzie sprawiedliwym.
9. Lekarze wynaleźli pewne sposoby przeciw powszechny oczd chorobie; inne żadne w armii nie panują. Uroczystość Mahometa w Cairze obchodzono wspaniale; kinały naprawiono.
10. Dywad pisze list do Konsula przez samych Turków ułożony.
11. Armia morzem i lądem przez Babilon odbiera częste wiadomości z Ojczyzny; cieszy się żołnierz nadzieją pokoiu bliskiego; lecz ieszeli Wielki Wezyr do Egiptu wkroczyć zechce, przysięga na życie Menou; iż armia Turecka zginie od bagneta lub w piaszczystey pustyni.

z Frankfortu 29. Grudnia.

Nie mając obfzernych raportów co się dzieje między armiami Generała Moreau i Austriacką w Niemczech, przestaliśmy na tym co Szef Iztabu Delsolles pisał do Generała Augereau z Wels d. 20. Idziemy, powiada, kiedy nas prowadzi los szczęścia woieńskiego; przeszliśmy rzekę Inn, Saltz, opanowaliśmy Saltzburg miasto. Coła się nieprzyjaciel w największym zamieszaniu; tylną straż jego napadliśmy pod Neumark i Lambach; w kilku potyczkach bardzo krwawych; 8. armat i 4. tysiące jeńców zdobyto, między którymi Generałowię Loepfert, Meszaros, Polkownik X. Lichtenstein i drugi. — Ten list Augereau woysku Franko-Batawskiemu ogłaszając przydał następującą odezwę: Armia Reńska predkim krokiem idzie do Wiednia. Dwór i familia Cesarzka oddaliły się do Węgier, gdzie armia Włoska ma przenieść woieenny teatr. Moreau w dziedzicznych Prowincjach zostanie. Jesli rząd nasz umiarkowanym bydz nie zechce, zguba nieprzyjaciół zupełną i zniszczenie jest w mocy naszey. Lecz widzę z ukontentowaniem zbliżony kres pracy rycerskiej; ustana trudy, cierpienia, niebezpieczeństwa; bitwy, pokoy chwalebny nasz czeka. — Nakoniec w liście do kommandanta Frankfortu Augereau powiada: potyczki któreśmy z nieprzyjacielem dotąd stoczy, zwycięzcy były i straszliwe. Po dzisiejszym zwycięztwo nam sprzyjało. — Obiażnia rzecz następujące doniesienia.

z Frankonii 30. Grudnia.

Po wielu bitwach krwawych ustąpili z Nofimbergi Francuzi; wzedli do miasta Klegau d. 23. Austriackie i Rzeskie woyska zdały się iść na Wurtzburg. Nazajutrz nowe spotkanie pod Aurach i

Vorheim; ognia dawano z armat i ręcznej broni przez większą dnia półowę. Austriacy i Francuzi dawne stanowiska zachowali. Z Vorheim Augereau nie ustąpił, jak mówiono. W Bamberdze pokazali się huzarowie korpusu Generała Simbschen, i odeszli. Vorkheim Augereau na wszelkie przypadki uzbroić kazał; Duhesne w twierdzy ma kwatery. Tegoż d. 24. Dumonceau z Batawami bombardować przestał cytadelę Wurtzburcką, amunicyje za Men odesłał; stratę w zabitych, ranionych, zbiegach przez dni 24. znaczną ponosił; nie wiemy, jeżeli zbliżenie się Austriaków, albo też ostrość zimowej pory przymusiła obleźców do odwrotu; i to wątpliwa, czy zechcą Republikanci opasywać przynajmniej z daleka cytadelę. Dotąd wszystko dla Cesarzkich szło pomyslnie; dziś nagle odmieniła się rzezy postać. S. Suzanne z liczną armią do Bawaryi wkroczywszy, nieprzyjaciela przed sobą nigdzie nie widząc rozdzielił się na kilka części; jedna Ratisbonę zalała, druga Pafsau, inna Braunau. Uwiadomiony o wszystkim Kienau, d. 25. i 26. ruszył do wyższego Palatynatu. Francuzi za nim następują. Z Norimbergi d. 27. wyzli Austriacy; natychmiast nieprzyjaciela osadził miasto. Nazajutrz 7. tysięcy Batawów i Francuzów udało się do Lauf; Augereau główną kwaterę do Norimbergi przeniósł. Simbschen stoi w Hersbruk. W Wurtzburgu nie długo mieszkańcy cieszyli się pokojem; Dumonceau powrócił do nich, i cytadelę opasał zdaleka. Austriacy i Bawarczykowie całą potęgę zgromadzili w Palatynacie. S. Suzanne Dunaj przefedł w Keilheim. D. 28. Augereau uwiadomiony został przez gońca, iż Generał Moreau d. 25. z Arcy Xiążęciem Karolem podpisał nowe broni zawieszenie; warunki onego dotąd ogłoszone nie są. Armia Włoska Generała Brune podobno do ugody należeć będzie.

z Saltzburga 22 Grudnia.

Cytadella nasza i inne zamki nie mogąc przystoić do czynnego odporu, poddały się Francuzom. Jedną wojska dywizją wysłał Moreau przez Radstadt ku Styryi, drugą do Carinthii. Od d. 16. trzy miał krwawą bitwę z Austriakami; pod Neumark, Frankenmark, Welz; tu wygrawszy, do Lintz stołecznego miasta Austrii wyższej weszli bez przeszkody. Powiodło się nieprzyjacielowi mocą przejsć Traun rzekę, iak niedawno przeszedł Inn i Saltz. Dnia wczorajszego przyprowadzono do nas 2. tysiące jeńców Cesarzkich. Arcy Xiąże Karol wraz po objęciu komendy najwyższej rozpoczął korespondencyą z Generałem Moreau, która skutku pomyslnego spodziewać się kaze. Ten wódz wkraczając do miasta naszego dwie odezwy wydał do żołnierza. Dni temu 14. powiada, iak nieprzyjaciela odrzucając pódane warunki do pokoiu, przymusił nas do podniesienia broni. Jużemy 40. mil ubiegli w zimowej porze, dwie bitwy stoczyli, pamiętne zwycięstwo odnieśli, 14. tysięcy jeńców mamy, 107. zdobytych armat. Rzekami Inn i Saltza nie wstrzymani, przelaliśmy szanice między najwyższymi w Europie liczone; przeniesliśmy wojnę do kraiu dotąd niepokonanego. Upadła tu Anglików intryga. Krew i zwycięstwa nasze przywrócą pokoy pożądany. — W drugiej odezwie Generał en chef żołnierzom niekarnosć wyrzuca iż dopuszczają się wielorakiego rabunku sławę w bitwach nabytą przyćmił; przepisuje Oficyerom pilniejszy dozór, ażeby odtąd nie podobnego się nie stało.

z Auszpurga 26. Grudnia.

Pewna jest wiadomość, iż Generał Austriacki Meerfeldt d. 20. przybył do głównej kwatery Francuzkiej. Propozycyje imieniem Arcy Xiążęcia Karola podane być musiały dość pomyslnie, ponieważ Generał Moreau Niemieszkając rozesał gońców do Luneville, do Włoch, i Paryża. Od d. 21. zawieszono zostały nieprzyjazne kroki. Goniec do Włoch wysłany zapewne wzywać będzie Generałów Brune i Macdonalda, ażeby na armistycium po-

zwolili. Nim przyszło do zawieszenia broni w Austrii, Lecourbe z prawym skrzydłem przez Achenthal do Tyrolu wtargnął; Schwatz dobył, sławnej twierdzy Kufstein zagroził. Temu Generałowi Moreau kazał, choćby najwięcej kosztowało, zawoiować pomienioną Prowincyą; bez dzierzawy oney Francuzka armia w Niemczech z Włoską bezpiecznej komunikacyi nie może utrzymywać. Austriacy za rzekę Ens ustąpili; główna kwatera nieprzyjaciela w Lintz mieście. Kontrybucyą na kraj Saltzburgski zmniejszono do 4. millionów.

Od brzegów Dunaju 27. Grudnia.

Generał S. Suzanne niedawno przybył od Renu do Bawaryi, główną kwaterę w Landsbut założyl. Armia jego z kilku dywizyi złożona ma służyć do utrzymania komunikacyi, i posiłkowania w potrzebie Generałów Moreau i Augereau. Część iey ruszyła naprzód ku Ratisbonie; garnizon dość liczny długo bronić się nie mógł; przestraszeni rozpoczętym bombardowaniem obywatele, Deputowani na Sejm, o pokoy wołali; Generał Walther wysłuchał ich głosu, do kapitulacyi przystąpił, i w czasie 48. godzinnego broni zawieszenia, d. 26. na lewy brzeg Dunaju przefedł. Souham był obecny tej wyprawie; kilkaset ludu z wojska jego opanowały Scharding zbliżyło się do Pafsau; mieczanie bez odporu w umowę z nieprzyjacielem weszli, 60. tysięcy ryńskich zapłacili, nie licząc sukna i innej rekwiizycyi.

Magistrat miasta Wilna; odebrałszy zalecenie Taynego Konsyliarza Litewskiego Cywilnego Gubernatora i Kawalera Jasnie Wielmożnego Fryzella, nakazujące instalcyą przez Magistrat w mieście tutajszym Wilnie Tenutora poczty na trzy lub na sześć lat; od daty 1801. Roku. — W skutek czego przez niniejszą publikacyą Magistrat daje wiedzieć raz jeszcze wszystkim, którzyby życzyli na stacyi Wilenskiej utrzymywać pocztowe konie z dostatecznym uprzężem, doskonałemi woźnicami, czyli postylionami, letniemi i zimowemi powozami, oraz z tym wszystkim Cokolwiek do utrzymywania konney i Obywatelskiej poczty należy, za tanszą iedaak iak 160. Rubli srebrnych od konia na Rok cenę; iżby ci w dniach 10. 14. i 21. terazniejszy 1801. Ru Msca Januar; na Ratuz dla zawarcia na publicznym targu trzy-letniego lub sześciu-letniego kontraktu do Wileńskiego Magistratu przez podać się powinne na piśmie oświadczenia zgłaszali się, i razem aby dowody pewności niezawodney, że dotrzymają warunkow, do jakich zawrzeć się mającym kontraktem obowiązani zostaną, składali, Magistrat rekwiiruje. — Datt 4. Janmaryi 1801. Ru.

W terazniejszym miesiącu Styczu zaczyn się zwyczajne abonnowanie Gazety Kuryera Litewskiego, dla mieszkańców w Wilnie kwartalne, dla odbierających zaś pocztą półroczne; wychodzić będzie we Srzodę i Sobotę z południaregularnie o godzinia trzeciej; kosztuje na rok z pocztą złotych 80.; na miejscu wzięta złotych 60. O zagranicznych gazet abonnowaniu wyfzło dawniej osobne oniesienie.